

GAZETA TRANSILVANIEI.

Brasovu 9 Septembrie 28 Aug. 1868.

Gazeta' este de 2 ori: Marcuri si Duminici, P.M., candu conotdu astazi' de la. — Pretului pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 anu 5 fl. v. a. Tieri' externe 16 fl. v. a. pe unu anu' 3 galbani mon. unatzi'.

Se prezumra la postele e. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taci' timbrale a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvania.

Declaratiunea Nascudenloru.

Nascudu in 22 Iuliu 1868.

Scirea, ca orditorii prononciamentului facutu in Blasia la 15 Maiu a. e., suntu trasu in cercetare criminala, sa implota snimile localitiloru din districtulu Nascudenol de cea mai a'denda dorere.

E fara indoieliu prezidenta sa tacu la timpulu seu; inse pota veni momente, in cari tacera ar fi crima.

Amu observatu de mai multu timpu facia cu caus'a comuna a nationalitatii o portare rezervata, amu urmatu a tacu chiar si facia cu imputarile, ce ni se facura ca unora „fi rataditi“; amu tacutu inu — nu ca dora ne amu fi nitatu de detorinatiele nostre ca tra mam'a comuna, ci anteu si mai anteu pentru indatinata ne loialitate extra pre bunulo nostro monarchu, care nu pote lapeda dela vene nicidru pe o parte natine credintioasa, precum e cea romana, apoi pentru ca amu credutu, ca apromisiunile serbatorezilor, ce ni le facura frati maghiari, de repetite ori, au purescu din stima curata, ca cercarile de 20 ani i voru fi investiate, ce insemnara soterinitate de secolu, si — considerandu situatiinea factica — se voru fi conovine, ca aliatulu nostru naturalu e singuru numu natinea romana.

Astadi inese, candu la asteptarile nostre pline de incedere se raspunde cu procese judecatorozi in contra tuturor acelor, cari si exprimar in modu cu totul nevinovatu convingerile nationali, se raspunde din partea unu regimu constitutiionale, — in una stato constitutiionale, — astadi tacera trebuie sa se curme, ca se nu se explicu de consimtire; si pentru a ceea venimtu spre a declara in factu lomei, ca prononciamentulu facutu la Blasia in 15 Maiu a. e., e creduu politicu si in districtulu Nascudenol, — Mai multi. „Feder.“

Unu erou romanu intre secolu.

Ca cata toleranta si arbitraritate se tracteaza si se suferu aparatorii tronului intre maghiari, ne enatrza „Hazánk“ si tote celestadi diurnale dupa elu. Ecu, ce scrie, ca pati erouu nostru si cavalerulu ord. Franciscu Iosif I., I. B. I. I. I., propotpu gr. cat.

Unulu dintre cei mai enocostati conducatori de poporulu valacu din anulu 1848, ala caru nume e statu de multu insemnatu cu sage si facare in satelu din ardelcesculu Hegyalja, inactu comonele cele infortio odinozra inea si astadi remasera ruine parasite, merse la bai in Borzek (Vinaria). In Gyorgyo-Sat. Miklos iu conovura cine e: Elu fu dora silu si se departeza de acelu si merse la Vinaria. Petrecundu aici vro oculo este dudu regelu iu chiama la sene si i ceru pasportulu. Elu n'avea, ce se provoca, ca intru' tiera constitutiionale nu se cere a calatori cu pasportu. Judele reg. ei dede dreptu, inu le reflecta, ca are dote deosebite, cumca fostulu odinozra tribunu ar fi venitu la Vinaria nu pentru caru, ci pentru ce se conovizeze, se machineze si se si tisee planurile utopice. Ar fi dora mai bine se se departeza catu mai curundu de aci, pentru ce siederese si n'insuatielu lu an iritata atentia, ce si urmarile se devina serbatoze. Conducatoriulu de poporu, care astadi e propotpu in Roai'a, urmu avatulu si calatori de acolo. — Asia se finia una conspiratiinea intentionata in interesulu D e o

Romanii cu aristocra'ia ce se afla la cura si cu boierii cei avuti din Valachi'a.* (?)

Noi, conovocam pres bine lasitatele d. cavaleru, care neprimindu' ap' dela Valcele, merse se faca cura la Vinaria cu d'oce altu d'ope. Noi ne asteptamu, ca frati secolu ilu voru primi cu tote onoruriu, deoblegandane, ca si noi se onoramu imprumutatu barbatiu lora cu distinu. Cine totu striga, ca se aruncamu velulu utitarii preste cele t'reote? D'eca unii le resuscita, apoi ceialti pote se do nitari imitule lora susintia? Si are obrazu cineva, a pretende simare, candu elu le palmeaze si le despreiuteze?

Facendu visite la directorulu fiscalu din Tergulu Muresului, dupa unu discursu indelungatu, reconovitu barbatalu meo multe si dice: „Illucos alii curus peccator et extra“, (adicu si unii si altii comitu erori).

I am datu totu dreptulu, dar' apoi ei agrevori trebuie se inote cu nedreptatiile, despreiurite si ignorate, si stinu fa seculu, ca cei din defensiva, la care ne obliga natura' si via'ta, voru intra in emulatiinea de a remesura cu mesura indotei bun'a tractate si bun'a stimare.

„Cu care mesura ni veti mesura, cu aceea vi se va remesura“; amu dori, ca acesta jiu taliois se se aplicu numai intru simintie fratiescu de a ne stima unii pe alii; dar' unu intru a cauta cu lominescu totu felulu de oasine de a ne suspiciuna, ca suntu stineta de Daco-Romania s. a. se poteti replica ostracismulu politicu asuprane. Dicoe cu sistemulu dracois cuoprinu in fabul'a Iopului cu melcula, mai anteu intru noi diurnalisti, cari avemu detoria a stinge, or' nu a scita foculu naturalu alu simintie nationalu; noi se palmeazu orce poruri si aparitiuni dumanose, fis in ce poroasa voru fi si credemu, ca fiindu drepti unii altora, incedarile nostre voru ave' succesele cele pre d'ore de infratire pe bazele stineti dreptate reconovote, dar' nejuigte prin egolismulu putredinuti antienete.

Conductu de tortie.

In momentul, candu scirea despre suspensiinea din oficiu a d'nei consiliaru guberniale Ilie Macelarulu fremedu indiguaru similoru, ori in ce cercari romane te intorceai, in 6 Septembrie, venindu din Ilie Macelarulu la Sibiu, se adonara romanu din Sibiu si tieranii romani din pregioru, „le salutara si scria cu tote solemnitate ei t'ieura unu conductu grandios de tortie in seanu de reconovintia pentru t'ienut' lu politica. In fruntea conductulu lu Yissarion Romanu se adresa catru dudu d'ope cu cuvinte pline de considerate si entu, siasmare, pentru ce humilatu domnu, — ca deputatu — a avutu curajulu morale a vorbi in au. tr. romanesco in dicta din Pest' — si cezemplaria barbata de a lua in aparru in dicta pe fiu nationalu, cari se persecuteza, fiindcu si unu redinatu vocea pentru drepturi, autonomu si pentru egal'a in dreptate nationala politica, si pentru ca s' t'ienutu asupra din caus'a acestei virtuti patriotice ca asupra unu victime. In tote aguriele locuite de romani a strabatutu stimarea si onorare persouale ale pentru aceste virtuti. Se fia securu, ca facare romanu simtisece ceea ca a vorbitu elu. Se afie odichos in consciut'a sa, ca nu s'a laptatu in desierto, pentru ce romanu nu se laptu cu potere brutala, ci cu armele dreptati si ale legalitati. Oratorulu e covovisu, cumca curajulu doveditu va romanu statornicu, pentru ca, pana candu va procede pe calea dreptali si ale legeli, va ave' la spatele sale pe tote natineu romana, Strai'a in fine suntu de neincetate „se traficea“.

Din I. Macelarulu raspundendu la adresa declaratu, ca distinctiinea aceta' la sur-

prinsu, fiindcu elu e de convingere, ca n'a fostu alta, decutu ceea ce i impunau obligatiinea ca unu suporu credintiosu alu monarchiului si ca unu fu inhibitoru de patri'a s. Impunere obligatiinea nu e meritu, totusi se bucura, ca aici s'a constatatu, ca ceea ce a facutu, sta in consonare cu simintiemile natinei sale. Provedu, ca se se n'insuice cu totu simainta binele natinei si alu patriei numai pe calea legeli, pentru ca potera materiala, ci dreptate si legalitate suntu midiocele, care ne conduc astadi la victoria. D'ecu traboe se ne ajute la victoria, d'eca ne vomu laptu cu aceste arme!

In fine inaltia unu vivatu Miestetelu Sale multa iobitulu nostru monarchu, caruatiunione romana si patri'a are se'i multimesca statu de multu; si dela inaltu care speraza romanu victori'a teroicu a natinei si a patriei. Vivatu s'gomtozose, cari se inchisara cu impulu imperat'escu. — (d. H. Zig.)

Blaslu 2 Sept. 1868.

Frati mei celi suflatesci si imprezna devolitu! nu me nitati pre mine, candu ve rogati contra Domnulu; ce vedindu momentulu meu adocetiv a miute de l'ubire mes, si rogati pre Christosu, se asiede suflatu meu cu dreptu.

Acestes suntu cuventele unei cantari petroductorie a santei nostre biserice. Aceste cuventu par' se le andu sunandu de intru unu momentu rece si departatu, — din momentulu celui mai zelosu si mai activu Romanu, ce a tratu in sut'a t'reote, — din momentulu unui barbatu, carele in lupt'a pentru linciarare a loru se'a scuita a se lapedu cu totulu de orice interesu personalu, — din momentulu unui arhiercu, ce a fostu ga't'a si-pie suflatu pentru oile sale, a unui Romanu, ce atoncu a desiertatu popoalulu martiriulu nationalu pana in fanda, candu intru alitu cu scientia de sene nationalu vegetu numai cu simtu, se'u chiaru nici nu incolite inea.

IOANE INOCENTIU (L. B. KLEIN de Sdo), carele inainte de aceta' cu 130 de ani inactinca cu episcopu si ca ataru a midioctio m'atara, residiendu episcoposcu si a psu t'ameu scioloru din Blasia, — Ioane Inocentiu, carele laptandu cu energia si resolutiinea pentru biserice si natinea se fuse frantu de lig'a presu potentiorulu d'eamai a natinei romane, — Ioane Inocentiu, carele portandu sarcin'a esciliulu preste 20 de ani la arma picu sagratu de soterinitate si lipsu extreme, — aceta' martiru alu causi nostre nationalu si consueciale este, carele aprompuendu 22 Septembrie no u, adiversarare a scolarulu a mortiei d'ensului, ne striga din adonulu momentulu lui seu: „Nu me nitati pre mine frati mei, candu ve rogati contra Domnulu, ce ve aduceti aminte de l'ubire mes si ve rogati pentru mine.“

Si eu am convinsu, ca rogatiinea doizra a densulu va petrande nu numai la urechielu prentorulu, ce chiaru si la ale presu antiloru nostriu arhiercu si cu totu voru chiamu pre filii sei suflatesci spre a versa rogatiuni comare, ca tributu de reconovintia pentru aceta' martiru alu nostru.

Nu e de lipsa spre aceta' niol una destragere dela l'ugariea indatinata, nu impalidire serbariloru. Ociulu de pietate, parastasulu ce detorimu martiriulu nostru se pote imprenu in modulu celu mai convenientu cu una serbat'oria reconovuta de biserice.

Din'a crucei urmez'a la 3-4 zile dupa aniversarea seclariu a lui Klein. Din'a crucei e serbat'orie imperat'orescu, ce se t'iecu cu pietate deselinita de totu suflatu romanu.

Cu această serbătorie putemă împăna foarte bine noștrii pentru repausul eternu al marelei națiuni barbata; ca crucua a fostu parca, ce densu la avutu în viață. — si crocea 'lo ar' apasă și atadi de a'ar mai ață între cell vii; din' a crucii dara este cea mai potrivita din' pentru parastaulu seculiaru a lui Ioane Inocentiu. —

Vieții si islele lui Ioane Inocentiu suntu cunoscute binisoru publicu noștru de și pana acum nime nu i a scriu nici o biografiu. Totuși cogetu a fi de interesu publicare urmatorilor seculu din protocolu originalu, ce se ață în arhivulu mitropoliei dela Blasiu. — pentruc ele suntu documente chiare de seculu si resoluciones lui Ioane Inocentiu de a seiferi și mōrte pentru natiune.

Extrasu din scrierōra catra Guberniu, Blasiu 23 Iuliu 1741, în caus' a Romanilor dela Secedate catra Sasiloru!

„Detoriatu oficalulu meu nu suferu, cā se -mi inchida ochii si se trecu cu vederea inconstanțele, ce din ur' a religiei se au nascōtut spre stēpēria ritulu meu, — ca la din contra ce dreptu covotu s'ar dice despre mine, ce dices S. Christosomu în Filipicele sante: ca dēcu nu ar' mostrā pre Imperatōra pentru nedreptățea vedurei, nu ar' fi Patriarhulu Costantiniei, ce unu ca noma tu.”

Exme si Rame Dne, Dōmne si patronē pres indorate!

Din responsulu E. V. la planșōra Adm. Rev. D. D. Ștefanu Timandiu de Jocu și Nicolau Popu dela Br' datu în numele a totu clerulu, care responsu mi s'a comunicatu, si din scrierōra, ce cu reverența omagiule suntu primito dela E. V. cu datulu 20 Iuliu, suntu intielese: cōmua gravaminele v. cleru, ce densu au aratatu în generalu trebu specificate chiaru si destinașu si asia propuse.

Inse Exme Dne de suntu volise specificatiuam tōte gravaminele acele, cari apasa clerulu si natiunea romanu”, nu ar' omāsă se scriemū nu una carticea, ce unu totu grandiosu. Deci cā nu omvns descoperindu tōte se fimo preste mesura molesti, cogtu a fi de ajuns, dōce insinante pres indoriatulu tronul Maiestii Sale regesi se voru descoperi acele gravamine ale nōștre, cari cu adoncu omilintē si suntu aratate E. V. în 2 duplico sile nōștre, ceea de antiaun trimisa pre la Rossia, era a dōmā mai de cotendū, — ca dōpa indreptare acolor' speru, ca liciōru se voru potē emendare si cele alte.

Ce se tiene de alalte, de si lasandu supra -mi este felu de cause ale ven. cleru me suntu factu de ura cu mai totu magnati si proceri acēstei provincie; totuși fiindōse dorintile a totu clerulu suntu indreptate spre mine, care cleru dōce, ca dōpa ce din exēmpulu triatu a invēritu, cōmua barbati cōe celli privati banii, ce li s'au datu dela cleru, nu' au intorsu spre binele publicu al clerulu, ce spre binele privatu al loro insu, nu' si potē incredintia cașele la alta cineva; tare buencōru volu acēstele de indemnare paraticele a E. V. si suntu g'at' se așegu în timpu de lipsa nu nūmi la sugn' s'a curte, ce si la Rom' s'au sici ori undu, ca asia suntu despusu (compensati), de nici de cum nu me volu indoi a dōce intru implinire — chiaru si ce vorăreare sangelui meu — ce potu face spre folosulu clerulu si al dōceditile nōștre natiōni, pentru mairēa lui D' dōcu si înaintarea bisericii.

Pentru care cu ajutorulu celoru de suntu voiu lora intru tōte, cā se mergu în suntu astu mai cōmudu mai cu sēma din cașu, ca delegati provinciei au plecatu de sici cu Il. D. comitēle Gyulafi cencelarulu celu nou.

Urando, cā se potu reveri pre E. V. intru deplina sanetate si s'imi implēi obligatiōnele omagiule, ce cōmū mai mare devotiōne me cōmudu pre mine si pre ai mei gratii si partinēri paraticele a E. V.

Copru (pre campu) 9 Nov. 1741.

Celu mai omilintu s'ierbu și celpianu**)

*) Pro astu ni merese libertatea constitutionalu pana acelu, ce se chiama la ordine pro omniu, ce cutēza a roșii cunviale: natiune romanu. Acum a aliatu. A se vedē covențarea d' lui M. Popu în diet' pestana.

**) Persōnā, catra caru s'a adresatu Ioane Inocentiu cu scrierōra acēst'.

2974/T. Sa. 1868.

Spețiate Die Redactoru!

In Nr. 57 ala „Gazetei Transilvaniei” din 9 Augustu, sub titlu: „Comitatulu Solnoceului interioare. Cristoludul mare 12 Iuliu 1868 cu o'bserieres lui „Tito” a sperutu unu articlu, în o'bserieres lui „Tito” a sperutu unu articlu, în care oficalotulu comitatulu Solnoceului interioare si mai cu sēma comitēle supremu alu acēstui, si s'a Carolu Torma, e ascōștu cu o procedura nedreptă si necumna si în favōre acolorulu lui Nicolau Berzenczy cu partialitate.

Oficalotulu comitatulu Solnoceului interioare asēpta dela libere de dreptate a totu Redactoru cā presenta declaratiōne de dōlulu obiectivu spre deluciere acēstui actiōni în tōte partile si indreptate ce va aparē mai de aprōpe.

Acțiōne d' lui Nicolau Berzenczy contra rentitorulu si a lucrū nevoitorulu curialisti din Cristoludul mare, se datēza nōm din anul 1850, care actiōne a produsu decisiōnele inaltulu guvernū civilu si militarū transilvanu d'no, 18 Oct. 1854 Nr. 18.966 convōnatoru cu decisiōnele de prima si a dōca instanta; ca curialistii respectivi în posesiōnele mosiiloru de sub intrebare nūmi a petlungu faceris si implinire serviciululu din înainte de 1848 se potulasu.

Acēste decisiōne nu nūmi în scrierū s'a datu afar, ci a fostu si publicatu, si partitulu în contra acelu nu insinuandu recursu, s'au vedutu a fi multiamite.

Tōta încercarea proprietariulu spre a dōce în efectu executiōne acēstei decisiōni în decōrso de mai multu ani a fostu fara de efectu, pōna ce curialistii în anul 1866, cu 12 ani dōra mai tardiu, au dōbanditu concessiōne, cā în contra decisiōnele s'au datu inaltulu guvernū civilu si militarū se potu recora.

În contra acēstei concessiōni recorendu si actorulu Nicolau Berzenczy a cerōtu totu dōctedate, cā scrierile se se subternea în insita curte reg. ce întempandose; insita curte cu datulu 24 Maiu 1866 Nr. 1662 a declarat recorendu de neobocōnoveris si decisiōnele inaltulu guvernū d'no 1854 de validu, dōpaca în contra acelu la timpulu ceu nu s'au insinastu recora.”

Inaltulu guvernū reg. transilvanu cu ordinațiōnele sa din 1866 Nr. 14.437 si Nr. 26.857 din acēstui anu si cu dōcebiere cu ordinațiōnele din anul trecentu dōce. 12 Iuliu Nr. 7520 o' espōsu: ca curialistii nūmi a nōtu cā totu casulu de ase constringē la plinire în natuara a prestatiōniloru curente si de omvns intru densu, si intru proprietariu d'ar succede vreu intorsu, se se o'propriēza.

Dōpaca încercare de impire a oficalotulu tinentu în 26 Sept. an. tr. a remasu fara de succesu, ba chiaru astu curialistii s'au declarat cu pozitivitate, ca prestatiōne curente în natuara nici nu le voru implini, nici nu voiesc ale implini.

dōpaca din patentele inca susastatōre nu se spēlica acelu, ca pentru semenes prestatiōne fosti proprietari s'au putē pentru eteru cōntentat cu suntu admite, — etandū cōmpensatiōne banala nūmi pentru prestatiōnele stante.

Oficalotulu comitatulu nostru o în caș optiōne, ca faciū cu curialistii nūmi si pe ascōștu actiōni, s'a putatu cu partinire, cōndu cu decisiōne sa din 6 Nov. an. tr. Nr. 3278, facis cu ordinațiōnele inaltulu guvernū, care dispacu cu în casulu, dōca nu va succede o invōre pacienca, în senetulu ordinariloru statutariu, si anume în intieleșulu patēnti din 24 Aprilu 1854 si ordinațiōni din 1858 Sin 20 redactorulu la acēstui patēntu, se se expōsiōnele, celoru sedus pe cașu retacitu le-a mai datu unu terminu de unu dōmetate de anu, spre plătire d' dreptiloru si la localite cele mai inalte aprobatorulu pretensiōni.

Terminulu preptu decurgundu în 5 Maiu a anululu corinte, la cerere acolorulu, contra

veniu cu scrierōra acēst', nu este amintit în protocolu; insu dōca o alaturam cu gratulatiōne, ce densu la scrierū nūmculu apostōlescū din Vie'na pentru anul nōm 1742, e afaru de tōta indoiel' a, ca dens' a fostu trimasu totu acēstui demitatoru bisericēscu.

*) Acusatulu este intolu fācare ar dori se nu' depēnda oșid' a dela o formalitate, care pēndiōnu o sēu nefindū' prin putința a o observa, ei contrago oșenda adēsa fara via' a lui. — Red.

decisiōnele oficalotulu nu insinuandose nici unu recora, acēsa a devinut în putere de dreptu, — si expōsiōneris în 9 Maiu a. c. cu Nr. 1594 prin oficalotulu s'a decisu, lasēndu si astu repectiviloru timpu de 14 zile, în decōrso la caru s'eu se se impacu cu d'no Berzenczy în privința prestatiōniloru s'eu se paratice de voia bunu mosile.

Contra acēstui decisiōni au recorendu curialistii, fiindu luei, ce în contra decisiōnele mai insu amintit d'no 1867 Nr. 3278 cu care s'au dispōsu expōsiōneris lora n'au recora, ce a fostu mai naturalu, si cu tōte principiile juridice si administrative mai convēnenti, decatu cā recorendu intardiatu se se abvize, cā decisiōne mi suntu amintita si devinut în putere de dreptu ce o cōceteris si asia acēsta casu preste atatiu n'au prin renitō' a curialistiloru traganșu se o lueșca.

Nu voindu curialistii de voia bunu a se plēca, s'a expōsiōnastu cu putere brachiala si înca în intieleșulu procesu si regulamēntelorū statutariu, acōtinduliu o mobilitate cu tōta ordinea în strada, fāca de a cōgea oficalotulu în scriu, ca ce va face Berzenczy cā proprietariu de bunacredințiu cu forestile c'celoru si cu pomii, caru pe astu oșle iau venitu în posesiōne?*)

Contra expōsiōnele ecocōtate, curialistii au recora desdreptulu în inaltulu guvernū regescū, inaltulu guvernū recorendu l'au tramisu la oficalotulu spre informatiōne; oficalotulu informatiōnele în 18 Iuliu a. c. cu Nr. 2171 o a si subternotu, barem oș din cele premis se vede, ca totu curulu casu si regesculu guvernū iau fostu tōte cōnoscutu; Inaltulu guvernū regescū cu ordinațiōnele sa dō. 25 Iuliu Nr. 12.222 procedura oficalotulu, si pasii factu din 28 Nov. încōce în nimicitia, si a ordinaru, cā actele de pertractare si curialistii dōca se se repuna.

Oficalotulu acēstei ordinațiōni a reg. guvernū (nelasandōse discretiōne a nōlesu în esegeticarele ei) nu lara pucina consternare de simțu, dar din privințu mai înalte, cu tōte, ca Berzenczy a insinastu recora, care acum sta sub cea mai inalta decisiōne, a factu destulu la curialistii, si repusu în mosii, precum se vede din reprezentatiōnele oficalotulu din 18 a lunii trecentu Nr. 2457 factu extra inaltulu guvernū si din scrierile la acēstei alaturate.

Ce se atinge de partea correspondințiu ce atinge pe d'no Berzenczy, cā pr' o atare, ce nu se tiene de noi, o petrecem, ce se atinge inșe de acelu, ce se dico despre persōnā Il. sale comitē supremu Carolu Torma — pana cōndu correspondentele larvatu nu va arata barem cu casu, în care vreu expōsiōneris a delcus Carolu Torma, si nu oficalotulu cā atare, — pōna ce nu va dōvedu, ca judel' procesualu a Sardoșulu dōpa trecere celoru 14 zile, — la intrebare factu catra comitēle supremu, dela comitēle supremu a capatatu ordinațiōne dōcebita, si nūmi comemoratiōne spre punctual si fidelu implinire a ordinațiōnele emapate.

Pana astu, pana ce nu va succede a delcus ce fapte si nūmi cu aluștini dēșierē intinuerile si interesare pe acelu basse referitōre la relatatiōne cōnsangene, — totu omolu trēgu acēste refuzari preste totu dōce si nimicu dōvedit' a ce o potē privi, nūmi de calomni voluntariu, si fōrtu tare, ba pututu se'la vatem feritulu Volfgangu Vēer pe correspondente, cōndu cu laudelu lui isolaricne lui ordēsu pe reprezentu nūmi pentru acelu, cā pe celu viu cu astu mi tare se'lu potu petu, — cu acēst' a rebunere de dinoleu de momentu la persēvēcē astu, cōndu cutēza ce buzeli minciōse a glorificu nobilitu lui — spiritulu multu de aci!

La ordinaru s'indintē oficalotulu comitatulu Solnoceului interioare tinentu în Decisu la 19 Augustu 1868. —

Paulu Szarvady,

notariu supremu.

Constatarea definitivă a partitului român politic-natiunal în comitatul aradanu.

Adunare generale, ce era conclamata la Aradu pe 28 Augustu la 3 ore d. s. în sedințu

*) Őre se impacu cu seculu si civilizatiōne modernu asta procedere? — Red.

Reune s'au Racovita la provincia Cibiniensis, apunându-se unei si acelei administratii a fondului regescu, cu asemenea drepturi, (ca si asau).

Dupa ce voivodul transilpinu Dragula in an. 1460 a derimat castrolo Omlas, regele Mathia sa datu acestu castro unui nobilu Mihail Szekely de Zsednyfalva in 1464 decembru dacta spre conservare (ad conservandum) in acea conditione, ca se'la pota lua regele indereptu, ca-oi tocam in acestu an s'au assecto o rebelione in Transilvania, in care era amestecat si Voivodul transilpinu (Stefanu).

Carendu inose dapa aceti s'au alista acestu Voivodu ce regele Mathia in contra turcorulu; si regele in anulo 1467 erasi in intulescu d'oretului seua din 1464, sa dechiaratu provincia Omlasului, sub care se pusesse atunci si teritorio Selicsei, de fundu regescu neinstrainaveru dela corona.

Decr. din 1567 suna: „Mathis Rex et... Tria oppida in Transilvania, Fogaras, Omlas et Radna”, juxta statutum regnicolorum semper conservari nec unquam ablatiari precepit etc.

Inter caetera, quas in hac proxime praeterita, generali Praelatorum, Baronum et nobilium nostrorum congregations pro meliori statu regnis eia bona regalia, et preventis facti nostri, pro defensionis. Quisivero et totitis et haec alia per dictos praelatos et barones nostros disposita nostra fuerunt voluntate et manifestissime ad nostrum et totius regni nostri commodum pertinere dignoscuntur; ideo fidelitati vestrae firmiter praecipientes mandamus, aliud omnino habere nolentes, quatenus memorata Territoria Fogaras, Omlas et Radna, cum pertinentiis eorundem apud quos cum et qualitercumque habitant, ad manus vestras occupare... etc. assignari possint, pro defensu.

In anulo 1468 sa repetitu Mathia acota dechiarare in privinta Selicsei de fundu regescu neinstrainaveru. (Va urm.)

Brasoviu 8 Septembrie. Eri se tienu adunarea districtuale nici pentru alegerea deputatoru la conflu au. Districtulul mai liberali vrea delatararea instructiunilor, ma si restogolirea punctelor regolate; majoritatis comunitatii iose preinseduntru, ca si es v'e reforme, in fine decide, ca se mai ramane pe langa instructiul si pe langa lege ad punctele regolate. Asia deputatii districtualii si vreo 7 din comunitate parasira adunarea; era celialti 38 insi alesera pe Carol Messer cu 18 si pe Tomas Langer cu 14 voturi.

In Ropca s'a alesu Gustavu Lindner fara instructiuni. In Cincelo mare Schuler-Libloy si adr. Hifa, in Sibiu: Kistner si Bedea.

Bielz, orasianulu din Sibiu, primi responsu dela imperatulu Napoleonu prin telegramo, ca primese loculu de nasu la fiulu lui nascutu in 15 Aug. si lu va substitui consulu celu mai desaprobe cu locintii de Sibiu.

In UNGARIA afara de casuri de hotii si crudimi se mai afla la ordinea dilei certa intre diurnalele de partite, cari pregatesc publiculu, pentreu de timpariu se pota esi cu alegerea deputatorulu noi la diet'a anului viitoru, incepandu a informa publiculu despre tentiunile si lucrurile partitoru contrari. Stang'a midiolca se incorda a esi cu majoritate preste partia deakiana. — Romanii din Ungaria' politice activi, et se intr'oneanu in conferinta politica constitutionalii, esri ajuta multa solidaritatea.

Dia Vien'a se scrie, ca Maiestatea Sa imperatulu si imperat'a's voru esolatori in Galitia, candu se voru tiene exercitiile taberei de acolo. — Dietele procedu cu deabaterile si fara federalisti.

Cronica externa.

ROMANIA. Bucuresci 30 Aug. Societatea academica din cauza' absentarii mai

multora membri numi in 28 Aug. incepu una conferinta privata, in care s'a facutu o noua provocare din partea presidialii cu inoivarea membriloru presentii, ca societatea s'a resolvatu a denumi alti membrii in loculu celoru ce absenteaza. Trei elaborato soite la delegatiune, la concertulu pentru gramatica romana parte analitica, s'au impartitu la 3 membrii, unul la d. pres. Eliadu Rodulescu, alu doilea d. prof. I. Maximu si alu treilea d. A. Romanu, cari examinandulu voru reporta in sectiunea filologia, facend'u observariile; et' aceta va reporta la adunare, candu va ave' majoritate de membri, dintre cari se afla presentii numi 9.

— Bunurile din Romanii ale principulu Carageorgevit, in urm'a cercetarii tribunaliulu municipalu din Balgradu, suntu puse sub secutoru, ele se considera in pretiu ca de 8—9 milioane lei.

Din strainatate avemu a relata, ca in Bulgaria se forma: bande insurgente, dintre cari unele s'au si atacatu cu trupele turcesci si se scrie, ca vreo 20 care cu morti si cu raniti au sositu la Ruscioce. Lupta-se incinge si se crede, ca bulgarii su transmis ei o adresa la Rusia' pentru sprijinire.

„Internationalu" anunta, ca Sultanelu e deoseit a satisfacere doriintele Bulgariei, instituidu o bisericu nationala intr'asta tara. Dura finalitatea Sa tiene mai pante de tote, dice a cunoscu diurnalu, la crearea de seminarii cari voru da preoti nationali aceste biserice nationali, si se opune la orice amestec, in biseric'a cea noua, din partea preitorulu greci si a popoloru rasi.

Din Occidentu se scrie, ca in Francia se va forma o tabara la midiolocu Franciei langa Poitiers. Se mai sustiene s'i credint'a, ca Francia, Italia si Austria' sr' ave' contolegere a tiene na in casulu unui rebetu on Prusia, pe care lu intiesecu si meetinguile ce se tienu prin Germania', cari respingiu ideea confederarei sudulu Germaniei ca periculosu unitatii germane.

Varietati.

— Se afla de vandere o medalie de argintu batutu in memori'a unei vitioru repurtate de Flaminiu, generalu romanu, contra lui Anibal, suntu acum 2081 ani, (se se consulte lectura). — Amatori voru binevoi a se adresa franco contra redect'i diurnaliulu „Cor. de Iasi”.

— (Descoperire de parte antice). D. Ioane Cetatianu, directoru gimnaziulu din Galati, comunica anuntatorulu din Galati urmatorele relatii importante: „Suntu ceteva dile de candu vapoarea franceca de rebelo „Magicien” au gosu aici mai multe petre cu inscriptiuni latine date dapa cum se spune, la satulu Iglitia, intre Macuin si Chersiova” — Este cunoscutu, ca acum siese ani totu la numitulu satu au fostu descoperite inca sепte petre cu inscriptiuni latine de catra unu francecu (D. More), din a caru inscriptiune s'au constatata, ca vechea cetate Troesmia sr' fi fostu asediata pe ruinele dela satulu Iglitia si ca se bucuru de dreptulu de municipiu. O impregiure se pare cu descobire curioasa, ca dintre sепte petre gavitu acum siese ani, cinci suntu redicote de catra senatulu de Troesmia (ordo Troesmiensis); era dintre petrele actuale (care se pota vedu) nici un'a nu amintevre de acestu municipiu. — Se nasce dapa intrebarea, deua in adeveru aceste petre suntu din același locu, din care s'au scoat si cele de mai susinte seu pote suntu aduse din alta parte, si prin urmare sr' face o descoperire noua de vreo cetate, a carei memorie se fia rimaau acoperita de velulu anticietatii, sea' celu puicinu se nu i se scie cu siguritate loculu unde a existatu. — Ceea ce se gasece si in inscriptiunile petreloru de facia si in acelu de acum siese ani, o amintire a legiunii a V. Macedone, despre care inose se scie ca mai tardu au stationat in cetatulu din stang'a Dunarei. — Inscripitiunile petreloru actuale deving cu multu mai interesante aratandu, es in acelu locu au stationatu si legiunea a XII. Fulminatrix. La tote inteplesare, inscripitiunile latine din parțile asose pe nici o natie o intereseaza statu ce pr' natunea romana, de aceea sr' fi forte doritu, ca autoritatile locale si cu descobire d.

prefectu ala districtulu se intervinga pre langa d. comandante ala vapoariu, ca se permita a se scole o copia catu mai exacta de pe tote inscripitiunile, spre a se transmite sectiunii istorice a societatii academice din Bucuresci. — Nu incupe indoiela, ca d. comandantu va acorda aceta permisiune, mai alesu ca inscripitiunile actuale suntu de domeniulu publicu, si inoseu literarii Franciei voru transmite copie si altoru state.

— (Santirea lagarulu). In dia de 1-a Augustu s'au rebatu santirea lagarulu regimentulu ala 7 in Iasi, totu regimentulu era suntu arme, oficerii si d. colonela Leoa in mare tienu. Pe la 6 ore diminitia s'au inceputu servitiulu divinu; dupre santirea apoi contesora regimentulu a stropitu totu regimentulu si dapa aceea o parte din recortu au depusa juramentulu, si in urma conferintii acelu regimentu Chiriacu Nicolau a tiennu unu discursu religiosu, aratandu, ca crucea este arma' cea puternica, care inving'e vor vrasmasiu cu puterea lui Dumnezeu. Terminost'au acestu discursu prin acamarea se traieca Maria' Sa, principala romaniloru, se traieca guvernulu Mariei Sale, armat'a romana si siesi ei.

— (Serbarea dilei Napoleonu in Iasi.) Eri sambata s'a rebatu sicuti dia' imperatorulu Napoleonu, cu mare pompa. In biseric'a catedrala s'a tiennu unu Te Deum, la care asistau s'ara de personalulu consularulu francecu, tote autoritatile administrative si militare, precum si personalu celorlalte consulate. Dupa Te Deum, consularulu francecu a primitu felicitari. O banda mil. a cantata la otelulu consularulu, „C. — Dint'una din statisticele cele mai din urma ale dui Legoyi, rezultu, es Poloni'a calcula unu evreu pe 7 locuitori, Austria' 1 pe 33, Rusia' 1 pe 42, Olanda' 1 pe 53, Turcia' 1 pe 61 Prusia' 1 pe 73, Germania' 1 pe 105, Belgia' 1 pe 133, Italia' 1 pe 413, Francia' 1 426, Anglia' 1 pe 446, Helvetia' 1 pe 519, Scandinavia' 1 pe 660, Irlanda' 1 pe 17910. Cele d'antea sепte terti contieniu aprope totalitatea israelitorulu din Egipt'a; numerulu loro se suie la 3,790,000, in cele din urma sепte terti nu se suie nici pana la 172,000. Fraci' nu sre mai multu decatu aprope 120,000.

— Numerulu vaseloru cuirassate, pe cari le posedu in momentulu aceta' marin' angliese: 38 de mai multu de 6000 tone, 2 de 5000 tone si 80 cari naveziu intre 750 si 1500 tone. Preste tote: 70 vase cuirassate (scutifere).

Nr. 162.

Publicatiune.

In partea subscripsului notariu publicu regiu, ca comisarju Judecatorescu se publica prin aceta, ca in urm'a resolutiunii indilictii magistratu urbanu si districtuale ca tribunalu si delegatiilor pertractatori, eslu cu dia' Brasoviu 29 Augustu 1868, Nr. 5067/v, cumca casa si gradina, care se tiene de mai a ereditariu alu Domitru Ioanoviciu, in Scheia stratu furdie' Nr. protocolulu funduriu 110, se va vindu cu licitatie din mana libera. La aceta se contieniu dote dile, adica 10 Septembrie a. c. ca primulu termenu si 14 Septembrie a. c. ca alu doilea termenu, totu inainte de prandiu la 9 ore la loculu realitate licitandu.

Doritorii de a o cumpara se invita cu acelu adunau, ca celu ce va mai multu, era ca se depuna indatia la mana comisariulu de licitare 5% valdu din pretulu celu mai suntu, dapa adunulu Judecatorescu, si celelalte conditii de vandere se afla sub otelulu ofitulu in cancelaria subscripsului spre informare.

Brasoviu in 1-a Sept. 1868.

Regiu notariu publicu
Carolo Conradu,
ca comisariu judecat.

Cururile la burra in 8. Sept. 1868 sta asia:

Galbini imperatoeci	—	—	5 fl. 41 cr. v.
Auguburg	—	—	112 „ 60
London	—	—	114 „ 75
Imparatalulu nationalu	—	—	88 „ 30
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	38 „ 60
Actiile banculu	—	—	212 „
— creditulu	—	—	726 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentulu in 3. Sept. 1868:

Bani 71-50 — Maria 72-50.

Redactoru raspanditoru

JACOBU MURESIANU.

Editiune: Ca tipariulu lui

JOANE GOTT si fiu HENRICU.